X. évfolyam. Arad, 1895. Május 22. Szerda. 117-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Az arad- és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint. Kéziratokat nem adunk vissza. Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, ½ évre 6 frt, ¼ évre 3 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, ½ évre 7 frt, ¼ évre 3 frt 50 kr, 1 hóra 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL: ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.) Telefon-szám: 151.

Egy fokkal lejebb.

Arad, május 21.

Az egyesült klerikális ellenzék — mert ezt az elnevezést teljesen jogosulttá tette az Apponyi-Ugron féle frakciók szoros fegyverbarátsága — tehát a klerikális reakció zsoldjában dolgozó egyesült ellenzék ismét alább csuszott a lejtőn, melyen azóta indult rohamosabban lefelé, mióta a magyar államélet az ő természetszerü fejlődésében a 48 óta szünetelt szociális reform akcionak ujból való fölvételéhez jutott.

Az »*Agliardi ügy*»-ből támadt és történelmi jelentőségre vergődött válság alatti viselkedésükkel lerázták magukról azt a kis bőcsületet is, a melyet idáig egészen le nem hazudtak még. Itthon és Ausztriában valamint az egész külföldön, ellenség és jó barát egyaránt ugy tekintette a Bánffy báró és Kálnoky gróf között kiélesedett konfliktust, mint az osztrák feudal-klerikális reakció és a magyar liberalizmus, az összbirodalmi beolvasztó törekvés és a magyar állam alkotmányos függetlensége közötti élethalál harcz egyik momentuózusabb fázisát és ehhez képest alkotta meg róla itéletét: a szabadelvüek vagy magyar barátok a magyar kormány álláspontját védték és helyeselték, az ultramontánok, a mukkerek, a feudális junkerek, az antiszemiták, a muszka sajtó s Magyarország összes ellenségei Kálnokynak fogták pártját, s a mi kormányunk esetleges győzelméből a magyar befolyás veszedelmes elhatalmasodását jósolták az összbirodalomra nézve.

Ezeknek az ellenségeinknek a körébe sorakoztak *Apponyi* és *Ugron* is, és mindent elkövettek arra, hogy fakcziózus támadásaikkal gyengitsék a kormánynak a parlamentben birt erkölcsi hátvédét akkor, midőn ez az állam és a nemzet jogait védte.

Eddigelé még föllehetett tenni Ugron-Apponyiékról, hogy mint a szabadelvü reformoknak ellenségei kaczérkodnak ugyan a római és a bécsi klerikális reakcióval de csak addig, mig ez csupán a liberalizmus ellen fondorkodik, de legutóbbi maguktartása végképen meggyőzte a magyar közvéleményt arról, hogy ezek az emberek a Róma és Bécs által szervezett reakczionárius törekvéseknek akkor is kész támogatói, midőn ezen törekvések nem csak a szabadelvü reformok ellen irányulnak, hanem magát a magyar állam függetlenségét és alkotmányos jogait támadják.

Es mily botorok! Azt hiszik az országgyülésen elszavalt csömörletes rabulisztikájukkal csak egyetlen józan itéletü, csak egyetlen hazafiasabban gondolkodó magyar embert is félrevezethetnek az ő valódi czélzataik felől, hogy csak egyetlen épeszü szemlélőjét is az ő szinfalszakgató pozirozásuknak arról győzhetik meg, hogy ők nem lelkiismeretlen árulói ugyanannak a nemzeti ügynek, a melynek védelmére őket választóik a magyar parlamentbe küldték.

De még ezen hazug szavak is, ha csak kissé behatóbban elemezzük őket, ép oly félreismerhetetlenül elárulják perfid politikájukat, mint összes tényke-désük. A képviselőház tegnapi ülésén is — bár az interpelláczióra bejelentett válasz csak *Helfyt* és *Ugront* provokálta felszólalásra — meg nem állhatta *Apponyi* Albert gróf, hogy előre ne tolakodjék, s a külügyminiszter visszalépésének bejelentése alkalmából jogosulatlan s teljesen légből kapott föltevésekre épitett felszólalásával ne igyekezzék hangulatot csinálni a magyar ügy felett érzett közöröm ellen. Ha mindjárt igaz lett volna is az a hir, hogy a fölmerült konfliktus alkalmából a magyar miniszterelnök a külügyek körüli törvénybe iktatott befolyásának biztositására lépéseket tett, egy *igazi* magyar embernek se juthatott volna eszébe, ezen hirre támaszkodva, abból az előbbi kormányok ellen kovácsolni fegyvert, és azt kérdeni, hogy hát azok mért nem tették meg már előbb e jog teljes biztositására a lépéseiket, ha szükség volt rá? Ilyesmire csak egy internácziónális jezsuita képes. Konstatáljuk külömben, hogy a hires államférfiu: *Apponyi* Albert gróf, azzal sem volt tisztában, a mit minden figyelmesebb ujságolvasó tud, hogy t. i. eddig egyetlen külügyminisztert sem neveztek ki ellenjegyzés mellett.

A fekete sereg másik csapatvezetője pedig, *Ugron* Gábor, megint azon kezdte, hogy hát mondja meg *Bánffy*, hol és mikor avatkozott be a pápa követe *Agliárdi* nunczius Magyarország belügyeibe? Neki nem elég Agliardi két hetes utazgatása Magyarországban, nem elég meggyőzők ennek a szentesitett törvények elleni izgatásai, melyek a tisztelgő küldöttségekhez mondott szavaiból, de még po-

Az „Aradi Közlöny" tárczája.

„Rezeda."

Irta: Mars.

Még egy pillanatra visszafordult:

— Zoltán! a másik „tiz perczkor" megint hintáznak! És aztán elvegyült a tarka lányseregbe . . . Én pedig csak néztem, néztem utána, s ugy éreztem, hogy a szivemre egy selyemfonal van kötve, a melynek másik végét az a fehér-fésüs, megyszin ruhás kis lány tartja a kezében.

*

A ki nem hiszi, hogy van a világon predestinatio, az meggyőződhetik róla, ha tovább olvassa ezt az egyszerü kis igaz történetet.

A „rezeda" virágnyelven azt jelenti, hogy: „Nem leszek a tied soha!" Oh, ha én ezt tudtam volna tiz éves koromban! . . .

*

A fentemlitet hintázás után, feltétlen barátság kötött össze Vilmával bennünket.

Ha sárga kénköves mennykő hullott volna az égből, még akkor is ott vártam volna Vilmát „tizperczkor" a hintánál.

Hanem Vilma szeszélyes és változékony természetü kis leány lévén, kijelentette, hogy most nem hintázik, hanem inkább sétálni van kedve.

Én természetesen ráállottam, hogy jó hát sétáljunk.

Egy kissé gondolkozóba ejtett ugyan, hogy mit és miképpen beszéljek majd vele? azonban e kétségemet Vilma eloszlatta hamar.

Tudni illik, egyszerüen nem hagyott szóhoz jutni.

Beszélt, beszélt, . . . mintha Isten tudja, hogy mennyire ösmerném az ő privát ügyeit, de feltünt nekem, hogy minden harmadik negyedik szavában csak az ő „Rezedáját" emlegette. S akármit kezdett, a vége megint csak a „Rezeda" volt.

— Tudja, van nekem egy édes, aranyos kis Rezedám.

Hanem az olyan édes, olyan aranyos, hogy annál már édesebb és aranyosabb nem is lehet.

— Tudja: ilyen magos ni! és mutatta a kezével, hogy milyen magos.

Én kissé magosnak találtam.

Bebizonyitotta a nővérével, hogy igenis az ő Rezedája olyan magos.

— Tudja, mikor kaptam kicsi volt nagyon, de a jó tejecske használ neki.

En nem beszélhettem, hát csak gondoltam a magamét:

. . . Ugy látszik Vilma nagyon szereti a tejet, most is azon jár az esze. A viz helyet is tejet mond.

Ő folytatta tovább:

— Tudja, piros szallagot kötöttem rá, és mindenüvé magammal viszem.

. . . No az furcsa lehet (gondolám ismét,) ha maga mindig egy akkora rezedával jár.

Tudja Zoltán, maga majd eljön holnap mi hozzánk (jajj! de belenyilalott itt a szivembe) s aztán kimegyünk a kertbe, . . . maga hozza a Rezedát; . . . majd meglássa, hogy meg fogja szeretni! nagyon aranyos.

Mikor megint becsöngették a lányokat, s egyedül maradtam a nagy kertben, elgondolkoztam magamban.

. . . Na, már hogy lehet ennyire szeretni egy Rezedát, azt nem értem! . . .

Oda mentem a virágos ágyakhoz, ugy találtam, hogy a Rezeda igenis jó szagu, de sem nem édes, sem nem aranyos . . . .

Alig vártam a másnapot, hogy szép uj ruhába öltözve Vilmáékhoz elmehessek.

Vilma ép a német föladatát irta, de a mint engemet meglátott, eldobta a tollat, s elkiáltotta magát:

— Mama! itt van Zoltán!

Ugy látszik a mama már előre értesitve volt a nagy vizitről, mert ugy jött felém, mint a ki igen természetesnek találja az én ott létemet.

Jóságos megnyerő arczczal fogadott, megcsókolta a homlokomat, s aztán igy szólt Vilmához:

— No menjetek, játszatok a Rezedával!

Már megint az a Rezeda! — gondolám magamban — hát hogy az Isten csudájában lehet játszani egy Rezedával?

Vilma azonban készséggel nyitotta az ajtót, no jöjjön, menjünk, nézzük meg a Rezedát.

(. . . Hála Istennek, hogy egyszer már

hár köszöntőiből is országszerte szét-hangzottak s mindenütt felháborodást keltettek; neki nem elég, hogy a pápa követe Magyarországot e felszólalásában provinciának nevezte, hogy az egyházpolitikai ellenzék vezéreivel nyiltan tárgyalt. Ugron Gábornak nem elég klasszikus tanu maga *Kálnoky* gróf külügyminiszter, ki irásban adta, hogy a pápa követe tullépte hatáskörét s magát tapintatlanul viselte; nem elég neki a primás tanuságtétele, ki vitatta Agliardi igazolásául szolgálható azon jogát a pápának, melylyel ez a magyar közjog értelmében nem bir, s mely jog vitatása maga épen elég okot szolgáltat a beavatkozás elleni tiltakozásra. Ugron Gábor bizonyitó apparatust követelt volna a magyar kormányelnöktől, amelybe beleköthessen, felszólalásokra, rektifikációkra alkalmat szolgáltasson, szóval európai botrányt provokálhasson, mely ujabb és ujabb válságok forrásául szolgálhatott volna.

Felesleges dolog a vaknak szinekről beszélni, de még nagyobb balgaság volna abban fáradozni, hogy roszakaratu embereket az igazság felől győzzünk meg. De a nemzet közvéleménye sem követeli Róma illetéktelen beavatkozásának bővebb indokolását; nem követeli különösen Apponyi és Ugron ellenében, akik politikai hitelvesztettségüknek a legutóbbi szereplésükkel eljutottak azon fokára, amelynél lejebb már nem sülyedhetnek.

BELFÖLD.

Az egyházpolitikai törvényjavaslatokra vonatkozó förendiházi izeneteket a képviselőház közoktatási bizottsága szerdán, az igazságügyi bizottság pedig pénteken fogja tárgyalás alá venni. A két bizottságnak jelentései a képviselőház plenumában csak a nyári szünidő után fognak napirendre kerülni s ennélfogva a förendiház is természetesen csak az ősszel fogja ismét tárgyalás alá vehetni az elintézetlen két egyházpolitikai törvényjavaslat még függőben levő szakaszait.

—

A nyitrai mandátum. A nyitrai választás ügyében vizsgálattal megbizott árvamegyei közigazgatási bizottság értesülésünk szerint kiküldött egy háromtagu vizsgáló bizottságot, és pedig Szmreesányi György főispánt, Kubinyi Arpád és dr. Klinovský Lénárd megyei főjegyző, — bizottsági tagokat. E hármas bizottság pünkösd után a helyszinén fogja megkezdeni az előzetes vizsgálatot.

Ellenségeink.

— Bécsi levél. —

Ha már régóta nem tudtuk volna, most győződhetnénk meg róla, hogy egyfelől a szabadelvü reformok, más felől az 1867-iki kiegyezés ellenségei, Magyarország és a magyar nemzet notorius ellenségei közt találnak legmelegebb pártfogókra. Akiknek Magyarország államisága és szabadelvü irányban való fejlődése szálka a szemükben, valamennyien a magyar liberális pártot szidalmazzák és részint a klerikális és reakczionárius, részint a legszélső radikális töredékeket magasztalják.

A berlini Kreuzzeitung-tól le, vagy ha jobban tetszik föl, egész a bécsi Vaterland-ig, valamennyi német reakczionárius lap Agliardinak ad igazat Magyarország, és Zichy Nándor grófnak a szabadelvü kormány ellen. A franczia klerikális és monarkikus sajtó finomabb és szellemesebb modorban, (mert a franczia szellemesség még a szélsőségek határán sem képes magát megtagadni), ugyanazt a követ fujja.

Az orosz sajtóból a mi viszonyaink teljes nem ismerése és a magyarok elleni vak düh beszél. Az egyik legbefolyásosabb orosz lap, csak a mult szerdán azt irta, hogy az uralkodónak nincs más menekvése a magyar perfidia által teremtett helyzetből, mint az országgyülés feloszlatása és konzervativ többség választása a jövő országgyülésre; egyébiránt pedig biztositotta a világot a felől, hogy ha ez megtörténik, egész Európában egyetlen hang sem fog felszólalni az uralkodó ellen és a magyar szabadelvü párt mellett. Egy másik különösen az orosz katonai körökben elterjedt lap pedig a rá következő napon ezeket irta: „a magyarok naponkint jobban elidegenednek Ausztriától és már nincs messze az idő, mikor ezzel az utóbbival csakis a perszonális unió viszonyában fognak együtt maradni. Ennek a törekvésnek gyors sikert kivánunk, mert ha az egész monarkiát két részre lehetne osztani, akkora kétrészt is föl lehetne osztani még egynehányra és épen ez kellene a leigázott nemzetiségeknek!“

Az efféle nyilt vallomások fölött mindenkor csak örülni lehet. E szerint Oroszországban az egyik irány, a melynek óhajtásait a kormánykörökhöz közel álló lapok tükrözik vissza, azt tanácsolja, hogy az országgyülés feloszlattassék, konzervativ, reakczionarius régime hozassék be és a szabadelvüpárt szorittassék háttérbe, a másik irány pedig, a mely a pánszláv köröknek szolgál szócső gyanánt, a perszonal uniót sürgeti, mert ez kellene a nem magyar ajku nemzetiségeknek.

Bizonyára kevés olyan együgyü ember fog akadni Magyarországon, a ki elhigyje, hogy ezek az orosz lapok a tanácsaikkal az osztrák-magyar monarkia, vagy éppen a magyar nemzet javát akarják előmozditani, nem pedig a saját, specziális muszka törekvéseiket. De lesz-e olyan tisztességes magyar hazafi, a ki az efféléket olvasván, be ne lássa, melyik párt az Magyarországon, a mely a hazafias nevet igazán megérdemli és a ki, miután számot vet a politikai lelkiismeretével, olyan pártokhoz szegődnek, a melyeknek törekvéseit és czéljait a muszka sajtó igyekszik előmozditani?

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósitása. —

Budapest, május 21.

Kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Eszterházy Kálmán gr., Josipovich Géza és Illyés Bálint.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró, miniszterelnök, Perczel Dezső, Lukács László, Dániel Ernő, Josipovich Imre miniszterek.

Hitelesitették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Zsilinszky Mihály mandátumát. (Zajos éljenzés jobbfelől.)

Kiadják az igazoló bizottságnak.

Elnök bemutatja Janits Imre levelét, amelyben bejelenti, hogy nyitrai főjegyzői állásáról lemondott.

Tudomásul vették.

Elnök jelenti, hogy Körösi Sándor, aki hosszu időn át munkás és fáradhatatlan tagja volt a parlamentnek s aki e hosszu idő alatt kiérdemelte a ház minden tagjának rokonszenvét, meghalt. Megérdemli, hogy a ház fájdalmának és részvétének kifejezést adjon jegyzőkönyvében. (Általános helyeslés.)

---

látom szőttem tovább gondolatimat, ez már csakugyan hires egy Rezeda lehet!)

A mint a lépcsőn leértünk, Vilma futásnak eredt, s a virágos ágyak között egyenesen neki egy kis ól-ajtónak, s oda az ólba bebujt.

(Lám ezt a Rezedát külön házban tartják.)

Pillanat mulva aztán megjelent ismét, karján az imádott Rezedával.

No már ilyen Rezedát soha életemben nem láttam, az igaz.

Két füle volna, négy lába, meg egy kis kurta farka.

A nyakán egy piros szalag, azon egy csengő; az egész pedig összevéve, egy szép tisztán tartott bárány volt.

Odaczipelte hozzám nagy erőmegfeszitéssel s odanyomta egyenesen az ölembe a Rezedát, kellő magyarázatokkal kisérve:

— Vigyázzon meg ne szoritsa! Simogassa meg, puszilja meg igy ni! ... ne fogja a farkát, ne szuszogjon a fülébe. . .

Én pedig hát mit volt, mit tennem? Tartottam a Rezedát a karjaim közt, mint egy himes tojást; nem szoritottam meg, megsimogattam, megpusziltam, nem fogtam a farkát, nem szuszogtam a fülébe. . .

Az a biri pedig csak bámult nagy bután és igy szólt hozzám, hogy:

— Bééé!

Erre persze nem tudtam neki válaszolni, hanem Vilma leforditotta nekem, s azt mondta, hogy a Rezeda igen kegyesen fogadta első szereplésemet személye körül.

Ez volt a legelső tárgy a mit Vilma kezeiből kaptam; de hát ki gondolt volna ekkor arra, hogy a Rezeda tulajdonkép virág s csak másodsorban bárány?

A Rezeda pedig virágnyelven azt jelenti, hogy: Nem leszek a tied soha!

Ha tudtam volna!

Megszoritottam volna a Rezeda nyakát, meghuztam volna a farkát és a fülébe szuszogtam volna! . . .

*

Hanem ezután aztán volt részem a Rezedában.

Vilma imádta ezt a kis jószágot, és tényleg mindenüvé magával vitte.

Azaz, hogy dehogy vitte! Vitette!

Kivel vitette?

Hát kivel mással, mint én velem?

Szerelmes lévén Vilmába, mindenütt a nyomában jártam. Eleinte ugy tettem, mintha elfeledkezném a Rezedáról, de Vilma nem engedte:

— Zoltán hozza a Rezedát!

Mit tehettem?

A kedvében járni érdekembem volt! nagyot sóhajtottam hát; ölre fogtam a Rezedát s czipeltem, hogy a szemem csak ugy dülledt bele.

Később aztán bele szoktam.

Ha valahová mentünk: én szónélkül fogtam e Rezedát, a melyet pedig nem átallottam volna jól megnyakgatni . . . dehát, nem tehettem Vilma miatt. —

Ezalatt az a bizonyos selyem fonál, hol felgombolyodott, hol legombolyodott, a szerint a mint Vilma közeledett hozzám, vagy távolabb ment tőlem.

Egyszer aztán nagyon legombolyodott.

A Vilma kedves apját elhelyezték Debreczenből Felső-Magyarországba, és nekünk válnunk kellett!

Emlékszem rá, hiszen mikor Vilma utoljára jött az iskolába, hogy a könyveit összeszedje s talán örökre: adjeut mondjon az intézet falainak.

Éreztem, tudtam, hogy most valaminek történni kell. Igy minden szó nélkül nem válhatunk meg egymástól.

Olvastam könyvekből, hogy búcsuzó lovagok virágot adnak kedveseiknek s viszont hajfürtöt kapnak azoktól: emlékül — zálogul.

Az orgonafa ép teljes virágában állott.

Én hirtelen kis koszorut alkottam az orgona virág egymásba való helyezése által s ezt szántam Vilmának; elhatározván, hogy a hajfürtöt, ha kell: könyeimárán is meg fogom szerezni.

Vilma, aki különben igen jószivü lányka volt — belátta s méltányolta veszteségemet, melyet én most az elválás pillanatában óriási bátorsággal s igen megindító szavakkal ecsetelt.

Elmondtam neki, hogy életemben ő volt egyetlen szerelmem s nem is fogok nyugodni,

Dániel Ernő miniszter viczinális vasutakra vonatkozó javaslatot terjeszt be.

Kiadják a közlekedési bizottságnak.

A ház harmadik felolvasásban is megszavazta a találmányi szabadalmakról szóló javaslatot.

A Vaskapu pótmunkálatai.

Némányi Ambrus előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot, mint a mely a hatalmas Vaskapu-szabályozás kiegészitésére feltétlenül szükséges. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

Papp Elek elismeri, hogy a magyar forgalmi politikának előnyére van a Vaskapu szabályozása és hogy ennek a munkának nemzetközi jelentősége van. Ha e feladatnak becsülettel felelünk meg, azzal a magyar névre hozunk dicsőséget. Épen azért alapos megfontolás alá kell venni ezt a javaslatot s a megfontolás során szemrehányást kell tennie a miniszternek, hogy a Vaskapu-munkálatok előhaladásáról nem tájékoztatta kellően a házat, valamint nem tájékoztatta arról sem, hogy a kellő tanulmányok a Duna-szakaszra megtörténtek-e? Az előterjesztések idáig csak nagy általánosságban levő tervek alapján kerültek a Ház elé, amely aztán kellően nem is ellenőrizhette a dolgokat s ennek következményéül tudja be, hogy ma már az előirányzatot jóval meghaladó ujabb fedezetet kérnek, ki biztosit minket az ellen, hogy mint most is csak általános tervek alapján tárgyalunk, közelebbről nem kér-e a kormány ujabb hitelt? Kéri tehát a minisztert, hogy terjessze elő a szükséges terveket, még pedig részletesen, mert különben a javaslatot nem szavazhatják meg. (Helyeslés a szélső balon.) Erre nézve határozati javaslatot terjeszt a ház elé. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Horánszky Nándor csak röviden kiván szólni. Két dologban nem ért egyet Pappal. A 9 millió forintot nem szavazhatja meg aggodalom nélkül, mert ez ujabb teher az országra. Másodszor ő még akkor sem hajlandó megszavazni a javaslatot, ha a részletes terveket is bemutatnák. Legfőlebb olyan kormánynak szavazhatná meg a költségeket, a mely biztosithatná őt, hogy az eddigiekhez hasonló anomaliák nem fordulnak elő. Idáig a munkálatok vezetése csak arról tesz bizonyságot, hogy a kormány a kellő körültekintés nélkül fogott ebbe a nagy feladatba és dolgozott annak megoldásán. (Helyeslés balfelől.) A pótmunkálatok mentségéül azt hozzák föl, hogy eredetileg ezeket a munkákat nem tervezték. Pedig hát az eredeti javaslat alkalmából mindazon akadályok elháritását tervezik, amelyek a Vaskapunál a forgalmat akadályozzák. Ez a két állitás egymásnak ellent mond s a tervezetek felületessége és gondatlansága mellett szolgáltat bizonyságot. Mindezeknél fogva még csak általánosságban sem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés balfelől.)

Lukács Béla olyan éles kritikákat hallott idáig, hogy kénytelen felszólalni. Olyan munkálat ez a Vaskapu-szabályozás, aminőhöz hasonló sehol a világon nem történt és ilyen munkánál az előre elkészitett tervek módosulnak. Pedig általában nyugodtan állithatja, hogy a tervek beváltak, de ha a végrehajtás alatt felmerültek ujabb eszmék amelyek a szabályozást jobbá tették, azokat elejteni csak nem lehetett. Tehát egyenesen a lelkiismeretlenséggel határos ilyen munkák felületes megitélése. (Elénk helyeslés jobbfelől.) A javaslat indokolását is helytelenül vonják kétségbe. Tényleg ugy van, hogy pótmunkák javarészét eredetileg nem tervezték, de a munkálat során beállott ezeknek szüksége s a szükségtől kitérni nem lehetett. Ilyen az orsovai kikötő és rakodó és több ehhez hasonló munka, amelyeket végre kell hajtani, ha azt akarjuk, hogy a munka teljes legyen. (Helyeslés jobbfelől.) Magyarország a Vaskapu-szabályozásra hozott nemzetközi megbizásnak becsülettel csak ugy felelhet meg, ha a munkát minden izében és tökéletesen végrehajtja. (Helyeslés jobb felől.) Még csak azt jegyzi meg, hogy a póthitel meg fog térülni s nem is kizárólag ami terhünk. Az idegenkedés tehát ettől a hiteltől annyival is érthetetlenebb. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

A vitát bezárták.

Dániel Ernő miniszter az elhangzott vádakkal szemben védelmébe veszi a javaslatot s konstatálja, hogy feleslegesek az aggodalmak, amelyeket a javaslattal szemben táplálnak. (Helyeslés jobbfelől.)

Lukács László pénzügyminiszter pénzügyi szempontból adja meg a szükséges felvilágositásokat s megnyugtatja a házat Horánszky állitásaival szemben, a melyek tulzottak s a melyek szem elől tévesztik a dolgok megitélésénél szem előtt tartandó körülményeket. (Helyeslés jobbfelől.)

A javaslatot megszavazták, elvetvén Papp Elek inditványát.

Az 1. §-nál

Papp Elek az elhangzott ellenvetéseket birálja. A pénzügyminiszter megnyugtató felvilágositásait köszönettel fogadja. Ismét csak amellett van, hogy részletes tervek alapján lehet megitélni a szabályozást és kéri a tervek előterjesztését. Ezek hiján, miként a javaslatot általánosságban, ugy a részleteknél ezt a szakaszt sem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Horánszky Nándor utal azokra, amiket mondott, hogy a pénzügyi aggodalmait azok, amiket ellenében felhoztak, nem oszlatták el. — Kétségbe vonja, hogy a hajóvám fedezné azt, amit ettől remélnek. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök a vitát bezárta és az ülést öt perczre felfüggesztette.

Szünet után felszólalt

Dániel Ernő miniszter kéri a szakasz elfogadását. (Helyeslés jobbfelől.)

Némányi Ambrus előadó Horánszkyval szemben a hajóvámra alapitott számitásokat korrekteknek tartja. (Helyeslés jobbfelől.)

A ház a szakaszt megszavazta és ezzel együtt a javaslat többi részét is.

Helyi érdekü vasutak.

Bethlen Balázs gróf előadó a székesfehérvár-adonyszabolcsi és adonyszabolcs-paksi vasutra vonatkozó javaslatot elfogadásra ajánlja.

Botlik Lajos azt kifogásolja, hogy utóbbi időben a viczinális vasutakat olyan drágán irányozzák elő. Sokalja az állam hozzájárulását és ezért a javaslatot sem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Boros Beni az ellen a vád ellen foglal állást, hogy az utóbbi időben drágán épitik a viczinális vasutakat. Elismeri, hogy drágábbak most a vasutak, de ennek abban van az oka, hogy ma az épités költségesebb, mint annak előtte. Ez tagadhatatlan tény. — De egyébként aligha vennék jó néven, hogyha a kormány elvállna és azt mondaná, hogy nem engedélyezi ezt, vagy azt a vasutat, mert azt meg lehet épiteni olcsóbban is. Ha az állam hozzájárulását sokalják, az sem igazságos, mert hisz azok a vasutak általános érdekeket is szolgálnak, amit honorálnia kell az államnak. (Helyeslés.) Jó volna, ha gondoskodnánk pénzforrásról, pl. ha az állam venne föl kölcsönöket és juttatná olcsón az érdekeltségnek. (Helyeslés.)

A vitát bezárták.

Dániel Ernő Bottlik okaival foglalkozik. A vasutat nem az állam pénzén épitik, tehát beleszólása nem is lehet az államnak. Ami az állami hozzájárulást illeti, az nem több, mint más vasutnál. (Helyeslés.) Kéri a javaslat elfogadását. Ami Boros Beni felszólalását illeti, a kormánynak van gondja erre a fontos szempontra és ha lehet, majd fog is tenni ebben az irányban. (Helyeslés.)

A javaslatot megszavazták.

A budapesti helyiérdekü vasutak engedélyokmányainak egyesitéséről szóló javaslatnál **Bethlen** Balázs gr. előadó indokolása mellett megszavazták vita nélkül.

A kecskemét-fülöp-rákosi helyi érdekü vasutnál felszólalt

Bethlen Balázs gr. a javaslatot elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

Hévizy János csatlakozik az előadó kéréséhez.

Horánszky Nándor a javaslatot ugyanazon indokból, mint az imént Bottlik kifejtette, nem fogadja el. Az állami szubvencióra nézve azt kérdi, hogy ezt mely tariffa szerint adja az állam, miután az különböző?

Horváth Adám megnyugtatja Horánszkyt arra nézve, hogy az állam egyáltalán nem pazarol arra a kecskeméti vidékre semmit, sőt ellenkezőleg, a vidékkel szemben a kormány inkább szükkeblüséggel vádolható. A vasut drágaságának egyébként ebben az esetben megvannak a maga okai, amelyeket, ha méltányolják, a javaslatot el kell fogadni.

A vitát bezárták.

Dániel Ernő indokolja a megtámadott javaslatot és kéri elfogadását.

A ház a javaslatot változatlanul megszavazta. Holnap lesz a delegatusok választása.

---

addig mig — vessen bennünket bármily távolba a sors egymástól — ismét fel nem találom.

Elfogadta a kis orgonavirág koszorut s kész volt egy hajfürtjét átengedni nekem örök emlékül.

De most megakadtunk mindaketten. Hogy távolitsuk el azt a három czentiméter hajfürtöt az imádott fejecskéről, hiszen egyikünknek sincsen ollója!?

A szükség a legjobb tanácsadó.

Zsebemben volt egy tizenöt krajczáros peneczilus, melylyel szabad időmben az iskola padját szoktam faragni.

— Vilma! — mondám elérzékenyülve — vágjuk le azt a drága kis fürtöt ezzel a kis késsel!

Vilma egy pillanatra megborzadt a gondolattól, de aztán látva, hogy könnyekre fakadok, mégis csak beleegyezett.

En tehát megfogtam egy jó csipetnyit a kis hajzatból, s elkezdtem nyiszálni.

Nagyon tompa volt a bicska.

Háromszor is neki kezdtünk a mütétnek, mig végre a Vilmuska haja okosabb lévén — engedett.

Kijött a sok drága hajszál tövestül . . . de meg volt!

. . . Megsirattuk mindaketten! . . .

*

Evek teltek azután el, mig sorsom Vilmuskával ujra összehozott.

Mikor megtudtam, hogy találkozni fogunk vele, eszembe jutott minden: a hinta, a Rezeda, az orgonavirág, a hajfürt, a selyem fonál . . . . csak azon töprengtem, hát neki vajjon eszébe fog-e jutni? . . .

Ugy látszott ő is kivánesi volt a találkozásra. Mikor aztán megláttuk egymást, mind a ketten egyszerre szólaltunk meg:

— Jé . . . . hogy megnőttünk! . . .

— Talán maga Vilma már „nagysád" is?

— Magának nem . . . mondta Vilma nevetve; . . . . aztán én is nevetni kezdtem. — Mind a ketten tudtuk, hogy mit nevetünk?

Aztán elkezdtünk beszélni a gyermekkori emlékekről:

— A hinta már kidőlt, — mondám én.

— A Rezeda megdöglött, — mondá ő.

— A hajfürt . . .

— Az orgonakoszoru . . .

— Nekem megvan! . . . mondánk egyszerre mindketten . . . de elvörösödtünk, s még jobban kaczagtunk; mert tudtuk, hogy mindegyikünk csak a másik emlékét nem akarja bántani.

Hogy a „selyemfonál"-lal mi történt, azt hiszem, hogy Vilma azt még akkor elbocsátotta valahol az uton.

De én azért mindenért csak a „Rezedát" okolom. Miért is hivták azt az ugri füles kis bárányt épen: „Rezedá"-nak?

IDŐJÁRAS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 758.0 milliméter, délután 2 órakor 756.7 milliméter. **Hőmérsék**: reggel 7 órakor C° + 16.1, délután 2 órakor C° + 25.0. **Szél iránya és ereje**: reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor D. 4. **Felhőzet**: reggel többnyire derült, délután többnyire borult. **Csapadék az utóbbi 24 órában**: 10 milliméter dörgéssel.

Arad csatornázása.

— Saját tudósitónktól. —

Arad város csatornázási nagybizottsága tegnap délután fél 6 órakor ülést tartott.

Az ülésen Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Atzél Péter, Virágh Lajos, Schuszter Henrik dr., Schuszter Illés dr., Nesnera Aladár, Tarjányi Vilmos, Tedeschi Viktor, Bing Vilmos, Pollák Gyula, dr. Fényes Dezső, Hegedüs László, Heeger Ernő, Reicher Ferencz, Müller Károly.

Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester üdvözli a tagokat, s jelenti, hogy az an-

goloknak a légsüritő mellett két fütő részére lakást köteles épiteni.

E lakás terveit a vállalkozók már két izben bemutatták, de azok oly szerencsétlenek voltak, hogy helybenhagyni egyátalában nem lehetett azokat.

Most ujólag benyujtották a terveket, melyeket a szakbizottság helyben hagyott, s elfogadásra ajánl.

A nagybizottság a terveket némi módositással elfogadta.

Az ülés ezzel véget ért.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 22. —

Enyhe. — Helyenként csapadék.

A Szárazér ketté osztása.

— Vélemény. —

Makó, május 21.

Kállay Zoltán dr. miniszteri biztos közgyülést hiv össze f. évi junius hó 4-re Szegedre, melynek egyedüli tárgyát képezi: „A szárazéri ármentesitő és belvizlevezető társulat valamint a Körös-Tisza-Marosi ármentesitő és belviz szabályozó társulat közötti viszony végleges rendezése és a Szárazéri ármentesitő és belvizlevezető társulat árterületének czélba vett megosztása, illetve ezen társulat határának ujbol való megállapitása iránti intézkedés.“

Ugy tervezik az elválasztást, hogy az alsó érdekeltség határa, mely t. i. a körös-tisza-marosi társulatba beolvadna, M.-Kovácsháza alsó határáig terjedne; a felső érdekeltség pedig M.-Kovácsháza alsó határától, az Arad—N.-Váradi országutig feküdnék.

A társulat összárterülete 3 rendszerből áll, ugyanis: 1. pécskai rendszerből, melynek árterülete 10,847 hold, 26,753 frt tisztajövedelemmel, 2. a kis-iratosi rendszerből, mely 7784 hold árterületü, 48,994 frt tisztajövedelemmel és 3. az alsó rendszerből, mely 33,459 hold árterülettel és 156,477 frt tiszta jövedelemmel rendelkezik; — ezen 33,459 hold árterületben van benne a körös-tisza-marosi társulattal közös ártér, mely 106,144 frt 71 kr tisztajövedelemnek felel meg. Nézzük már most, a mentesitése ezen rendszereknek menynyibe került, hogy igy az összehasonlitást biztos számadatokra fektetve, minden mellékes befolyásoktól menten, tárgyilagosan és részrehajlás nélkül ejthessük meg.

1. A pécskai rendszer felépitése 133,751 frtba, kisajátitás 37,761 frtba, összesen 171,512 frtba;

2. a kis-iratosi rendszer felépitése 71,715 frtba, a kisajátitás 20,247 frtba, összesen 91,262 frtba;

3. az alsó rendszer felépitése 434,000 frtba, a kisajátitás 122,526 frtba, összesen 556,526 frtba került.

Ha most csak arról volna szó, hogy az 1. és 2-ik rendszer 18 631 holddal, a 3-ik rendszer 33,450 holddal külön társulatot képezzen és a befektetett összegek szerint, az eddigi 820,000 frt közös adósság is arányosan vagyis 263,474 frt és 556,526 frt szerint külön csatoltatik és ha ezzel azután a dolog teljesen rendbe hozatnék, nem volna az elválás ellen semmi kifogás, azonban egy nagy baj van, még nincsenek az egyik határban sem az árterületek biztositva, ámbár jogérvényesen mint ártérbe tartozó területek, már 1891. év óta osztályozás nélkül egyenlő megterheltetéssel fizetik a hozzájárulást a társulat pénztárába, — de miután a szabályozás még befejezve nincs, tehát a társulat vizimüvei hatóságilag felülvizsgálva nincsenek, a felülvizsgálattól számitva 5 év elteltével, mindazon területek, melyekre nézve a szabályozás hasznot nem okozott, a vizjogi törvény szerint az érdekeltségből kireklamálhatók, — nem lehet tudni, hogy különösen a felső érdekeltségben, mely amugy sem nagy, mennyi lesz az ilyen kireklamált terület. Annyi bizonyos, hogy ha több nem is, O-Pécska, Dombegyháza és Battonya, ezen három nagy határ, kireklamálja annak idején magát, ha a közigazgatási uton nem, ugy rendes per utján. És nézzük mi történik akkor, ha a felső érdekeltségből ezen három határt, — melyek közül O-Pécska 1328 kat. hold, Dombegyháza 1734 hold, Battonya 2313 hold — kihagyjuk, mely összesen 5374 kat. holdat hépvisel, marad csak 18,631—5374 hold, vagyis 13,257 hold, melyre 263,474 frt adósság esik a 820,000 forintos kölcsönből, eltekintve attól, hogy ez által a megterheltetésből, majdnem elviselhetetlen hozzájárulás háramlanék a bent marad érdekeltségre, de a legnagyobb baj az volna, hogy ezen érdekeltségnek kellenék a kireklamált területek után befizetett összegeket visszatériteni, mely összeg 8—10 éven át körülbelül 70—80,000 frt között ingadozik.

Ilyen körülmények között, az elválást, csak is azok akarják, akik a társulatnál bábeli zavart akarnak előidézni; azért leghelyesebb, ha a szárazéri társulat ugy marad, a mint van, együtt, vállvetve, mindég sokkal nagyobb eredményeket is tud elérni, felmutatni és a teherviselés is könnyebb. Mindenek elött, addig, mig a társulat osztályozása befejezve nincs, mielőtt a pótártérfejlesztés eredménye jogérvényesen megállapitva nincs, a ketté választását a társulatnak már elvben el kell vetni és a közgyülés leghelyesebben cselekszik, ha feliratban keresi meg a földmivelési miniszteriumot, hogy a közös árterületek után vagyis 25,365 kat. hold után járó töketörlesztési és fenntartási költségeket fizesse a nagy társulat a szárazéri társulat pénztárába.

HIREK.

Május 22. Szerda. Róm. kath. naptár: Ilona. — Protestáns naptár: Julia. — Görög-keleti naptár (május 10.): Zel. Simon. — A nap kél 4 óra 17 perczkor, nyugszik 7 óra 36 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (szinházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 oráig. Bemenet dijtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Junius 2. A hadász-egylet juniálisa a Csálai erdőben.

Nyáron az egész fürdő évad alatt előfizetőink kivánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet, ha azt a kiadó hivatallal idejekorán közlik.

— **Az állami tisztviselők mozgalma.** Az állami tisztviselőknek helyzetük javitása czéljából a kormányhoz benyujtandó emlékirat tervezete elkészülvén, elnökük, Csemegi Károly v. b. t. tanácsos össze fogja hivni a százas bizottságot. Az összehivás czélja az emlékirat végleges szövegezése és az alakuló félben levő országos tisztviselői szövetkezet alapszabályainak szerkesztése. Mivel a vidékre elküldendő emlékirat tervezetpéldányok teljesen igénybe veszik a kezelő személyzetet, azért a fővárosi példányokat csak napok mulva fogják szétküldeni. A mozgalomban élénk részt fognak venni értesülésünk szerint az aradi állami tisztviselők is, kiknek helyzete a többször megkisérlett lakbérosztályba való helyezés sikertelensége miatt igen meg van nehezitve. A mozgalomról annak idején körülményesen fogjuk tájékoztatni olvasóinkat.

— **A monografiai bizottság** tegnap délután 4 órakor Fábián László főispán elnöklete alatt tartott ülésében, a melyen az elnökön és Dömötör László jegyzőn kivül jelen voltak Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán, Varjassy József és Boros Vida, a legujabban megjelent kötet átvétele iránt hoztak határozatot. A hatvan ivre terjedő kötet második felét képezi Arad város és megye történetének és abszolut értékü munka, mely becsületére válik ugy a szerzőnek, Márki Sándor dr.-nak, mint kiállitása Réthy Lipót nyomdájának. Azért ugy a szerző tiszteletdija, mint Réthy Lipót, valamint Weinwurm fővárosi czinkografus számlája megjegyzés nélkül kiutalványoztattak. A monografia hátralevő részeinek folytatólagos kiadása iránti érdemleges intézkedések Jancsó Benedek szerkesztő visszaérkeztekor fognak tárgyaltatni, ki most Romániában van tanulmányuton.

— **Albiról kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Grósz Endre dr.-t az aradi kir. törvényszék széptehetségü jegyzőjét a borosjenői kir. járásbirósághoz albirává nevete ki.

— **Uj ügyvéd.** Révész Mór dr., városunk szülötte, mint értesülünk, tegnap Budapesten az ügyvédi vizsgát sikerrel letette.

— **A megyei erdészeti bizottság** tegnap délután ülést tartott a megyeházán Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elnöklete alatt. Jelen voltak Fóthy Nándor kir. főerdész, Sághy Kálmán, dévai kerületi kir. erdőfelügyelő és Schwób Sándor csálai főerdész. Az ülésen apróbb folyóügyeket tárgyaltak.

— **Aradi miniszteri biztos.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Abrai Lajost, az aradi kereskedelmi akadémia igazgatóját, a szegedi községi felsőbb leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamhoz miniszteri biztossá nevezte ki.

— **A vaggongyári sztrájk.** Az aradi vaggongyárnak mintegy kétszaz asztalos munkása sztrájkolt tegnap. A gyár vezetősége Greén Nándor iparhatósági biztost kérte fel az ellentétek kiegyenlitésére. Greén a vele együtt müködő bizottsággal tárgyalás alá vette a munkások kivánalmait. A tárgyalás vége egyezkedés lett, amennyiben a munkások a gyár ajánlatait elfogadták. — A kétszáz munkás tegnap már megkezdte a munkát.

— **Az aradi szabadságharczi ereklyemuzeum** állandóan nagy látogatottságnak örvend. Tegnap fordult meg ott a muzeum megnyitása óta a 19,000-ik látogató. A folyó évben a látogatók száma 4198.

— **Lemondó püspök.** A dunántuli evang. egyházkerület püspöke: Karsay Sándor agg korával járó gyöngélkedése és betegeskedése miatt püspöki hivataláról a folyó évi kerületi gyülésen be fogja jelenteni lemondását.

— **Miért mondott le Kálnoky?** Erre a kérdésre az összes lapok között a „Magyar Állam“ adja a legfurcsább és legmulatságosabb választ, állitván, hogy Kálnoky azért mondott le, mert „nem akart tovább Bánffyval egy társaságban müködni.“ Nagyon jó!

— **Athelyezés.** Az igazságügyi miniszter Babó Andor járásbirósági albirót a békéscsabai járásbirósághoz helyezte át, hasonló minőségben.

— **Szeless Adorján,** a Hentzi-féle merénylet bujdokló hősének letartóztatásáról a következő részleteket jelentik: Tegnapelőtt Szeless magyar ismerőseivel átment a Genf mellett levő, de már francia területet képező Annemasse-ba, hogy ott egy parasztmulatságot megnézzen. A francia rendőrség erről értesülvén, e mulatságon fogták el, barátai jelenlétében Szeless Adorjánt. A letartóztatás óriási konsternácziót keltett. Szeless nem is tagadta személyazonosságát és a vele eszközölt kihallgatásnál csak annak kijelentésére szoritkozott, hogy ő nem gonosztevő, hanem politikai menekült, ki számit arra, hogy a francia biróságok vele szemben méltányosak lesznek. A letartóztatás hire Budapesten mindenkit meglepett, mert senki sem hitte, hogy a külföldi hatóságok kezüket rá fogják Szelessre tenni. A főkapitánysághoz az elfogatásról szóló hir már este 9 óra után megérkezett, de a felügyeletet tartó Rédey rendőrtisztviselő, kinek kezébe a távirat került, az egész dolgot nem tartotta érdemesnek arra, hogy azt a nyilvánossággal közölje. Az ügyészség, amelynek az elfogatás tegnap ju-

tott tudomására, már intézkedett, hogy Szelesst a francia hatóságok kiszolgáltassák. Szeless nejét, ki most a Nyolczház 7. számu házban lakik, mélyen megrenditette a letartóztatás hire. A szegény asszony is Genfből kapta férjétől az utolsó levelet, melyben azt irja, hogy most már egyenesen Párisba megy. Azt reméli különben, hogy férjét nem fogják kiadni.

— **Az aradi reáliskola növendékei** tudvalevőleg szintén részt fognak venni a nagyváradi kerületi tornaversenyen. A kereskedelmi miniszter tekintettel a torna-versenyek fontosságára legujabban megengedte, hogy versenyekre utazó tanulók és az őket kisérő tanárok az államvasutak vonalain oda- és visszautazás alkalmával a személyszállitó vonatokkal a (gyorsvonatok kizárásával) fél harmadosztályu menetjegyek váltása mellett a II. kocsiosztályban utazhassanak s utasitotta az államvasutak igazgatóságát, hogy ezen kedvezményt az illető tanintézetek igazgatóságainak hivatalos pecséttel ellátott igazolványai alapján, melyekben az utazás föntemlitett czélja, a beutazandó vonalrész és az utazó tanulók és tanárok nevei benfoglaltatnak f. évi május 20-ikától junius 10-éig terjedő érvényességgel bocsássa rendelkezésre. Az igazolványok az illető vasuti állomásokon mutatandók be.

— **A mezőhegyesi lóverseny.** Tegnap tartották meg — mint levelezőnk irja — Mezőhegyesen az osztály lóversenyt. Budapestről Loszoncri miniszteri tanácsos volt jelen a versenyen. Azonkivül igen sokan voltak a nézők között aradiak és szegediek. A huszárok közül azoknak, kik elsőnek beérkeztek gróf D'Orsay ménteleپi igazgató buzditó beszédet intézett.

— **Hogyan lehet gazdag feleségre szert tenni?** A hatvanas években történt Bécsben a következő mulatságos esemény:

Egy dusgazdag bankárnál, kinek szép eladó lánya volt, 1000 frt évi fizetéssel dolgozott egy fiatalember. Egy napon főnöke elé lépett és megkérte lánya kezét.

— Megőrült az ur? — kiáltott a bankár feldühödve e vakmerőségen.

— Bocsásson meg — felelt a fiatalember — én társa vagyok a gazdag Meyernek itt és itt.

— No, ha csakugyan társa Meyernek, akkor odaadom a lányomat.

A fiatalember elutazott Meyerhez s megkérdé tőle, nem lenne-e kedve társul fogadni őt?

Meyer vállát vonogatta és nem tudta, mit gondoljon a fiatalemberről, a ki igy folytatta ajánlatát:

— Különben tudja meg, hogy én ennek és ennek a milliomos bankárnak a veje vagyok.

— Ha igy van a dolog, akkor szivesen.

Igy lett a fiatalember Meyer társa és a bankár veje.

— **Uj irnok.** A m. kir. igazságügyminister Szeszlér Samu battonyai kir. járásbirósági telekkönyvi átalakitó dijnokot a battonyai járásbirósághoz irnokká nevezte ki.

— **Dioráma-szinház.** Malinovszki Károly elektro-technikus csütörtökön előadást tart az aradi szinházban, mely érdekesnek igérkezik. Bemutatja villanynyal világitott mozgó képekben a „Jeanette" gőzös szerencsétlen expedicióját, Pompeji pusztulását, s természeti képeket. Az előadás este nyolcz órakor kezdődik, de arra már nappal is lehet jegyet váltani.

— **Lóeladás Mezőhegyesen.** Levelezőnk irja: Folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor Mezőhegyesen egy darab négy éves, hét darab két éves és egy egy éves herélt, azonkivül két darab négy éves kancza fog árverés utján a legtöbbet igérőnek eladatni.

— **Mese egy csokról.** A Nagyváradon idős aradi szintársulat egyik csinos, kardalosnőjének vasárnap délután pompás csokrot nyujtott át a kulisszák mögött egy mesterlegény formáju vasárnapi habitüe, erősen hajlangozva benzinszagu szalonkabátjában, melyhez csinosan állott a viterlavászon nadrág és pillangós everlasting félcipő.

— Bátorkodom esedezni, kegyeskedjék elfogadni méltóztatni — suttogta pirulva.

A kisasszony bájos mosolylyal és 20 fillér borravalóval jutalmazta meg az udvarias legényt aki pirulva szabadkozott:

— A magam jószántából, kacsócskáját csókolom a kisasszony nagysádkának, Bagi Imre czipőiparos a becses nevem.

Hogy mi történt a csokorral, az örök titok maradt. De hogy mi történt Bagival, azt, megmondja a rendőrség jegyzőkönyve:

Nagy József által panaszoltatik, hogy ezüst órája ellopatott. Grenó István rendőrtizedes tisztelettel jelenti, miszerint Bagi Imrénél megelte és őt ezennel bekisérte.

— **Vidéki bünkrónika.** Levelezőnk irja: Horváth József uj-szent-annai és Zsigai Imre simándi lakosoknak galsai szőlőjéből 657 drb szőlőoltványt loptak el. — A csendőrség kutatása folytán kitudódott, hogy a tettesek Ursz Juon és Sztepán György galsai lakosok. A két jó madárnak az orgazdája Ajk Károlyné, ujszentannai lakosnő volt. — Csermőn Kun János odavaló szabómestertől 18 drb posztó mellényt lopott Peile Juon mocsirlai suhancz. A letartóztatott tettest átadták a borosjenői járásbiróságnak.

—

—x— **Lapunk mai számában** megjelent Heckscher József hamburgi bankár sorsolási hirdetésére ez uton is felhivjuk olvasóink figyelmét. E bankház jó hirnevet szerzett magának mindenütt pontossága, s szigoru becsületessége által, miért is ajánljuk a nagyközönségnek.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) **Meghivó.** Felkéretnek a „Kölcsey dalkör" t. működő tagjai, hogy a ma este 8 órakor megtartandó énekpróbán teljes számban megjelenni sziveskedjenek. — Az elnökség.

(*) **Az „Aradi Tornaegyesület"** választmánya ma d. u. 6 órakor a lyczeumi tornacsarnokban gyülést tart, melyre a választmány tagjai ezennel meghivatnak. Aradon, 1895. május 22-dikén. Az elnökség.

(*) **Az aradi kerékpár club** hétfőn este Tedeschi Viktor elnöklete alatt megtartott választmányi ülésén a működő tagok sorába Tóth Béla, Deutsch Lajos és Gruber Ernő, mig pártoló tagokká dr. Bakos Odön, Reppmann Gyula és Schreyer Harry urak egyhangulag felvétettek. Megállapitotta továbbá az ülés a club tagjaira nézve kötelező menet szabályokat és az egyenruháról a legközelebbi összértekezlet elé terjesztendő javaslatot készitett, jóváhagyta a bemutatott junius havi kirándulásokra vonatkozó tervezetet, — a hét szombati estéjén tartandó összejövetelekre nézve pedig clubkávéházul a Vas (Wittmann) kávéház lett kijelölve, ahol a tagok a clubot érdeklő dolgokról hirdető táblán lesznek értesitve; — továbbá hivatalos közlönyül a Szombathelyen megjelenő „Magyar kerékpáros" választatott. Végül több folyó ügy tárgyaltatott.

MULATSÁGOK.

Táncz a városligetben.

— Nagy leányok majálisa. —

A Hasszinger-utcza leány iskolájának nagyobb növendékei tartották tegnap délután majálisukat.

A felhők ugyan vakmerően tolakodtak egymás hátára a magas égbolton, de ez a különben elég fenyegető körülmény nem riasztotta vissza sem a már ott levő és tánczra vágyó, sem az utóbb tánczba belévegyült hölgyeket a mulatozástól.

Szinte szemmel láthatólag növekedett a kedély, a tánczolni vágyás, mely a még blazirtabb hangulatu diákokat is felmelegitette. Hét óra felé — jóval az első (és utolsó) négyes után, bizony már alig volt fiatal ember a táncz körben, ki legalább egy turt ne tett volna.

Bizony a táncz a jó kedélylyel párosulva valóságos Scilla és Kharibdis, mely mindenkit, kiben nincs csigavér, magával sodor.

Már-már a csillagok ütögették fel fejüket az égen — ha ugyan tudták megtenni ezt a sürüen tornyosuló felhők mögül — mikor a táncz véget ért, bár a fiatalságban csak akkor kezdet, fájdalom késön, a jókedv ébredni.

Mikor aztán az utolsó csárdás után felhangzott a Rákóczy, lassan-lassan, mert kellett, oszladozni kezdett a tánczkör.

Hanem reméljük, a tánczoló kis és nagy hölgyek édes emlékkel távoztak haza.

—

(=) **A „Kölcsey dalkör" népünnepélye.** A Kölcsey dalkör" mint azt már jeleztük junius hó 3-án (Pünkösd másodnapján) tartja nagyszabásu népünnepélyét hangverseny és zártkörü tánczvigalommal egybekötve. A rendezőbizottság fáradhatatlanul müködik a siker érdekében s a hét folyamán közölni fogja a teljes müsort. A legnagyobb figyelemmel állitja össze a rendező bizottság a müsort, mely a maga nemében páratlan lesz, programmjába felveszi a különféle mulattató tárgysorozatot a nagy közönség szórakozására, szóval, a „Kölcsey dalkör" pünkösdi népünnepélye impozánsnak igérkezik. A mai nap folytán kezdi szétküldeni a rendezőség a meghivókat.

SZINHÁZ, IRODALOM, MÜVÉSZET.

* **Az Uj Idők.** Herczeg Ferencz képes hetilapja ismét olyan számot adott, amely mindenben igazolja azt a nagy várakozást, melyet a közönség ehhez a laphoz füzött. Változatos, gazdag tartalom, szép többnyire aktuális és érdekes képek. Az illusztrácziók közül szépek Vágó Pál kartonjai, melyeket a millenniumi diszmenetre tervezett s a parkklubot mutató képek. A szöveg irók köst vannak Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Békefi Antal, Silberstein Ötvös Adolf, és mások. Az Uj Idők ára egy negyedévre két forint s megrendelhető Singer és Wolfner könyvkereskedésében (Andrássy-ut 10.)

* **Magyar Lányok.** Hasznos, kellemesen szórakoztató és az izlést nemesitő olvasmány a „Magyar Lányok" 22. száma. „A mai hangszerek ősei" czimü czikkben képben és leirásban mutatja be a zenei fejlődésnek egy nagyon érdekes részletét. A mulattató elemet Gaál Mózes, Tábori Róbertné, Barta Irén és Tábori Róbert elbeszélései képviselik. A kézimunka rovat, valamint a „Különféle" utbaigazitással szolgálnak a fiatalságnak az otthon különféle teendőiben. A nagyon érdekes számot a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10 sz.) kivánatra bárkinek ingyen küldi meg.

Közbejött akadályok miatt
ma szerdán és holnap csütörtökön
Dobránszky Márton
kerthelyiségének
megnyitása alkalmából
a szent-annai gyermekzenekar
STEINER GYÖRGY karmester
vezénylete alatt
HANGVERSENYT
rendez, következő műsorral:
1. Jubileum-ünnepélyi induló . . Kitteltől.
2. Nyitány „Midás király" czimü operettéből . . . . . Eulenbergtől.
3. „Ibolyák az uton," keringő . . . Feltrastól.
4. „Nincsen csillag", magyar dal . Capektől.
5. Hangverseny polonaise 2 kürtre Clarenotől.
6. „Jönnek a huszárok" . . . . . Edlenbergtől.
7. Alpesi varázs, mazur . . . . . Schumantól.
8. „Die beiden Grosmücken" Solo két picula-fuvóra . . . . . Bilsetől.
9. „A puszták," magyar potpourri Oerteltől.
10. „Tüzoltók," gyors . . . . . Schwertől.
Kezdete 8 órakor. Belépti-dij 20 krajczár.

TÁVIRATOK.

A képviselőház bezárása.

Budapest, május 21. (Saj. tud. táv.) A képviselőházi ülésszakot legkésőbb f. hó 26-án királyi leirattal bezárják, és valószinüleg csak szeptember 25-én fogják ismét megnyitni.

—

A magyar delegáczió elnökei.

Budapest, május 21. (Saj. tud. táv.) A magyar delegáczió elnökévé And-

rássy Aladár és alelnökévé Széll Kálmán fognak megválasztatni.

—

Szélcsend.

Budapest, május 21. (Saj. tud. táv.) A tegnapi viharos ülés és politikai háborgás után ma szinte halálra fárasztó szélcsend és unalom uralkodott az egész láthatáron. A klerikális elemek, ugy látszik, beletták vereségük horderejét és szépen megvonták magukat a háttérben. Az ellenzéki ujságok még tombolnak, haragszanak, de hát ez — jó isten! — érthető és nem is veszi tőlük rossz néven senki.

Egyben azonban tudomásunk van róla, hogy Bánffy b. tegnapi nyugodt és tapintatos felelete és magatartása a legjobb benyomást keltette a monarchia másik felének komolyan számbavehető politikai köreiben.

—

Körösi Sándor öröke.

Budapest, május 21. (Saj. tud. táv.) Debreczen város III. kerületének képviselője, Körösi Sándor örökében a liberális függetlenségi párt már állitott jelöltet, legalább a központban azt mondják hogy állitott. Ez a jelölt Rakonyi Samu debreczeni ügyvéd, akinek megválasztásához ez a párt erős reményeket füz.

—

Sertéskiviteli tilalom.

Budapest, május 21. (Saj. tud. táv.) Festetits miniszter a kőbányai sertésszállásokra a részleges zárlatot elrendelte, konstatálván az esetleges borsókás járványt. Ezért megtiltotta a sertések külföldre kivitelét s csupán csak a fővárosba fogyasztás czéljából hozhatók be. A szerb disznók kivitele szabad. A rendelet nagy feltünést, lehangoltságot s az árak hanyatlását idézte elő. A Medárd napi vásárt a miniszter az ünnep miatt elhalasztotta junius négyre.

—

Az abauj-szántói gőzmalom.

Kassa, május 21. (Saj. tud. táv.) Dr. Toki Adolf, az abauj-szántói gőzmalom ügyvédje legközelebb benyujtja a malom csődkérvényét, melyet elháritani az igazgatóság nem birt. A kiegyezéshez 150,000 frt lett volna szükséges. Előreláthető, hogy a csőd nagyon sok tekintélyes család tönkrejutását fogja előidézni.

—

Az uj külügyér hivatal foglalása.

Bécs, május 21. (Saj. tud. távirata.) Goluchowszki külügyér ma elfoglalta hivatalát. Pasetti osztályfőnök üdvözölte, mire az uj külügyér kijelentette, hogy sajnálja kitünő elődje távozását s hüen követi annak nyomdokait. Hivatalnokaitól pontosságot követel, de a munkát méltányolni fogja. A miniszter fesztelen modora, szivélyessége s a rögtönzésben ügyessége a legjobb benyomást keltette.

—

Elsülyedt hajó.

Lovestoft, május 21. (Saj. tud táv.) A »Joachim Christa« nevü német bárka a legénységgel együtt elsülyedt. Eddig négy holttestet fogtak ki.

KÖZGAZDASÁG.

Az országos gazdakongresszus.

— Második nap. —

Öt szakosztály öt teremben ülésezett a tegnapi napon. A tárgyalások egész délelőtt s délután folytak. Volt szó szocializmusról, biztositásról, szakoktatásról, tőzsdereformról és még sok más egyébről.

A I. szakosztályban, (Mezőgazdasági és szakoktatás) melynek elnöke Szapáry Gyula gróf volt, Szilassy Zoltán értekezett a gazdasági szakoktatás és kisérletezésről és hosszabb beszéd után határozati javaslatot terjesztett elő, mely kimondja a gazdasági iskolák alapos reformját. A tárgyhoz többen szóltak.

A II. szakosztályban (hitel, biztositás és adóügy) Ivánka Oszkár elnökölt. Előadóként Felszeghy Ferencz szerepelt, aki a biztositásról értekezett.

Előadó hosszabb beszédben okolja meg a határozati javaslatot, mely követeli az egységes biztositási törvény megalkotását, a közbecslési eljárás reformját, a szövetkezetialaponmüködő biztósitó intézetek támogatását.

Délután nagyobb vita nélkül elfogadták a biztositási ügyletre vonatkozó határozati javaslatot, melyet még a következő ponttal toldották meg:

A hazánkban müködő összes tüz- és jégkárbiztositással foglalkozó intézeteket a kongresszus megkeresi a gazdaközönség méltányos igényeinek és föntebb részletesen fölsorolt óhajtásainak fokozottabb figyelembe vételére és ehez képest a kötvény föltételeknek, dijtételeknek és kárbecslési eljárásnak lehető méltányos átalakitására.

A III. szakosztály (Mezőgazdasági, politikai és értékesitési) elnöke Hagara Viktor. Előadó György Endre, aki a vasuti dijszabásról értekezett.

Tisza István kijelenti, hogy őt a viszonyok álláspontjának megváltoztatására kényszeritették és ő most az agrárius vámok hive.

György Endre kiemeli, hogy javaslatának első pontja abból indul ki, hogy teremtessenek oly a forgalmi és kereskedelmi osztályból való illetékes forumok, amelyek az egyes vidékek specziális kivánalmait a miniszternél, vagy a központi tarifa tanácsban közvetlen kifejezésre juttassák. Javaslatának 3-ik pontjára nézve elismeri, hogy jobban meg leszünk kötve ennek elfogadása esetén, mint Tisza István javaslata értelmében, de jobban meg lesz kötve velünk szemben Ausztria is.

Ezután a folyamhajózás kérdése következett.

A IV. szakosztályban (telepités és kivándorlás, munkás- és cselédügyi szakosztály) Károlyi Sándor gróf elnökölt.

Bornemissza Lajos előadó érdekes és kimeritő indokló beszéd kiséretében előterjesztette határozati javaslatát, mely igy hangzik:

Mondja ki a kongresszus, hogy:

1. a felvidéki kivándorlásnak inditó oka az állandó inség és szegénység;

2. az állam kormánya fokozottabb mértékben óvja meg különösen a határszéli vármegyéket a külállamokból beözönlő munkaképtelen és dolgozni nem akaró elemektől;

3. mig a kivándorlás megfelelő munka és kereset hiánya miatt tart, rendőri intézkedésekkel azt ne gátolja, de gondoskodjék a tengerentuli államokban ott, hol népünk nagyobb csoportokban keresi kenyerét, külügyi képviselet szervezéséről és segélyezzen oly egyleteket és intézményeket, melyek föladata a kivándorlottakat az államellenes izgatásoktól megóvni és védelmükről gondoskodni; hogy a visszatérők ujból hasznos polgárai s munkásai legyenek államunknak.

A javaslatot többek hozzászólása után elfogadták.

V. szakosztály (gazdasági érdekképviselet.) Elnök Bujanovich Sándor, előadó Rubinek Gyula, aki szakszerü beszéddel vezette be határozati javaslatát, mely szükségesnek tartja a mezőgazdasági érdekviseletnek törvényhozási uton való szervezését.

A határozati javaslat B) részének ujabb megfogalmazására albizottságot küldöttek ki, mely a következőkép fogalmazta meg a javaslatot:

Mondja ki a kongresszus, hogy:

1. szükségesnek tartja, hogy a mezőgazdaságot érdeklő törvények és rendeletek végrehajtásánál a szabadtársulás alapján alakult és alakulandó gazd. egyleteknek befolyás biztositassék.

Ennélfogva:

2. A törvényhatósági közigazgatás a mezőgazdaságot érdeklő ügyekben a vármegyei gazd. egyesületnek, mint tanácsadó, esetleg végrehajtó szaktestületnek közreműködését igénybe venni tartozik.

3. A gazdakongresszus fölhivja a gazdaközönséget, hogy az olyan vármegyékben, ahol megyei gazdasági egyesület még nincs, ott ilyeneket alakitson.

4. Ha valamely vármegyében gazd. egyesület nem alakul, ugy a mezőgazdasági bizottság tagjait kizárólag a törvényhatósági bizottság azon tagjai válaszszák, akik földbirtok vagy bérlet után fizetett adó alapján tagjai a törvényhatósági bizottságnak vagy pedig mint gazdatisztek vagy erdőtisztek állandóan mezőgazdasági üzemmel fogalkoznak.

Ezt a kongresszus egyhangulag elfogadta.

—

Szeszüzlet.

— Máius 21. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 58.25 hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

—

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny" távirati tudósitása. —

Budapest, május 21. d. u. 5 óra.

Fajt		Irányat	100 klg. ár frttól	100 klg. ár frtig
Buza bánsági uj		. . .	7.30	7.55
Buza tiszavidéki		. . .	7.35	7.60
Buza pestvidéki		. . .	7.30	7.55
Buza fejérmegyei		. . .	7.30	7.55
Buza bácskai		. . .	7.40	7.65
Rozs uj, I-ső rendü		. . .	6.35	6.40
Rozs uj, II-od rendü		. . .	6.30	6.35
Arpa takarmány		. . .	6.40	6.60
Arpa égetni való		. . .	6.85	6.90
Arpa sörfőzdei		. . .	7.10	8.10
Zab		. . .	6.75	7.—
Tengeri bánsági		. . .	6.50	6.55
Tengeri másnemü		. . .	6.45	6.50
Káposzta-repcze bánsági		. . .	—.—	—.—
Köles		. . .	6.20	6.80
Határidőre	Buza márcz.-ápr.	. . .	—.—	—.—
	Buza szept.-okt.	. . .	7.30	7.31
	Buza máj.-jun.	. . .	7.27	7.29
	Rozs szept.-okt.	. . .	6.39	6.41
	Tengeri máj.-jun.	. . .	6.23	6.25
	Tengeri jul-aug.	. . .	6.44	6.46
	Tengeri októberre	. . .	—.—	—.—
	Zab márcz.-ápr.	. . .	—.—	—.—
	Zab szept.-okt.	. . .	6.03	6.05
	Káposzta-repcze aug.-szept. 1894.	. . .	11.30	11.40

IDEGENEK NÉVSORA.

— Május 21. —

Nádor szálloda: Stardenmayer Mór igazgató, Déva. Moskovits Mór kereskedő, Déva. Juhász József néptanitó, Szemlak. Szivós Andre bérlő, Szőkul. Wagner Henrik vendéglős, Piski. Kufner Alajos állatorvos, M.-Kovácsháza. Ifj. Lázár Károly gazda, Dombegyháza.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

NYILTTÉR.*

Szives tudomásul.

Egy rég érzett hiánynak véltem megfelelni, midőn Bécsváros egyik legkitünőbb szabászát voltam oly szerencsés üzletem részére megnyerni; hogy ez által minden kivánalomnak teljesen megfelelhessek és a n. é. közönség ne legyen kényszerülve idegen helyről ruháit beszerezni.

Nem kiméltem költséget, sem fáradtságot, főtörekvésem oda irányul, hogy fővárosi minta szerint berendezett üzletemet mindenkor a kor igényeinek megfelelőleg fentartsam, miért is a n. é. közönség szives pártfogását és jóindulatát kéri

Kiváló tisztelettel:

Ráth Lajos.

Üzletvezető:

Schäffer Lipót,

Arad, Atzél Péter-utcza 2. szám. Bohus-ház.

393

Főnyeremény 500.000 márka.

Sorsolási értesitő.

A nyereményekért az állam kezeskedik.

Részvételre meghivás Hamburg állam jótállása mellett megindult

nagy sorsjátékokra,

melyeken

II millió 348.795 márka

a bizonyos nyeremény.

Ezen előnyös sorsjáték nyereményei, daczára hogy a tervezet szerint csak **115,000** darab sorsjegy van kibocsájtva, a következők:

A főnyeremény 500,000 Márka

Nyeremény	300.000 m.	21 nyerem.	á 10,000 m.
1 nyerem	200,000 „	56 „	á 5000 „
1 „	100.000 „	106 „	á 3000 „
1 „	75.000 „	231 „	á 2000 „
1 „	70.000 „	812 „	á 1000 „
1 „	65,000 „	1415 „	á 400 „
1 „	60,000 „	20 „	á 300 „
1 „	55,000 „	132 „	á 200, 150 „
2 „	50.000 „	39755 „	á 156 „
1 „	40,000 „	8290,	á 134, 100, 98 „
3 „	20,000 „	6848,	á 69, 42, 20 „

összesen 57.700 nyeremény és a rövidebb hónapokban részben lesz biztos a huzás.

A főnyeremény 1-ső osztálya **50.000** márkából, a 2-ik osztályban **55.000** márkára emelkedik, a 3-ikban **60.000**, a 4-ikben **65.000**, az 5-ikben **70.000**, a 6-ikban **75.000**, a 7-ikben **200.000**, ez első nyereménynyel **300.000**, és végül **500.000** márka emelkedik.

Az első nyereményhuzásra, mely hivatalosan

junius 13-ára

van kitüzve

az egész eredeti sorsjegy csak **3.50** frt.
a fél „ „ „ **1.75** frt.
a negyed „ „ „ **0.90** frtba kerül.

A résztvevők mindnyájan kapnak tőlem az első huzás után azonnal egy hivatalos, húzási lajstromot minden felhivás nélkül.

Előlegesen ingyen a sorsjáték tervezetét az állami hozzájárulásával, világosan kitüntetve a befektetés és a nyeremény elosztását az osztályokra vonatkozólag.

A kifizetése és küldetése a nyeremény összegeknek általam eszközöltetik a legszigorubb ellenőrzés mellett

Megrendeléseket postautalványon vagy utánvétellel kérem eszközölni.

Ajánlatokkal tessék fordulni a fél sors jegyeket vevőknek azonnal, s legalább is

f. évi junius 13-áig.

tisztelettel

Heckscher József

319 Bank- és váltó-üzlete HAMBURG.

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter urnak 426/1895. Eln. sz. a. kiadott körrendelete értelmében, ezennel közhirré tétetik, hogy az a ki Janku Avrahámnak tervezett szobor felállitása érdekében bármily cselekménye által közremüködik, adományokat gyüjt, vagy ad, kihágást követ el, és 15 napig terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arad, 1895. évi márczius hó 23.

A városi tanács.

5443/1895,

Hirdetmény.

Közhirré tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvényczikk módositásáról szóló 1890. évi XXIII. t.-cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895—96-ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.

10093/1895.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv-cz. 39. §-a értelmében a f. évi II-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi II-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési dijjal együtt, nemkülönben netalán régibb ipartestületi dij, egyházi adó, illeték-, vizszabályozási költség, hadmentességi-dij és ut-adó tartozásaikat **azonnal** fizessék be, mert ellenkező esetben a régibb dij- és adótartozásaik azonnal, a f. évi II-ik adórészlet pedig Junius hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján s a végrehajtási dijak felszámitása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a II-ik adórészletre nézve május hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a menynyibe ennek daczára az adó, hadmentességi-dij és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatositásától számitadó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon 1895. május hó 15.

A városi tanács.

4654/1895.

Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben az 1895/96-ki tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapitványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméit. m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, közhirré tesszük, hogy ezen pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthető.

Aradon, 1895. évi márczius hó 9-én.

A városi tanács.

A m. kir. államvasutak bpest jobbparti üzletv.

19915/II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Hatvan állomásán következő épitmények fognak létesitetni.

1. Egy darab 12 esetleg 18 állású mozdonyszin.
2. Kilencz darab tisztitó gödör a mozdonyszin előtt.
3. Egy darab szénlerakó rekesz.
4. Egy darab szénfészer.
5. Egy darab forditó korong alapozása.
6. Uj fűtőházi iroda épület.
7. A vizáliomási épület kibővitése.
8. Egy darab laktanya bódé.
9. Egy darab külön álló árnyékszék.

Ezen létesitmények kiadása tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a jogérvényesen felszerelt ajánlatok **f. évi május hó 28-án déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak budapest jobbparti üzletvezetőségének titkárságánál benyujtandók.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Az ajánlatok között a szabadválasztás jogát tekintet nélkül az árra magunknak tartjuk fenn.

Bánatpénz fejében legkésőbben f. évi május hó 28-áig déli 12 óráig 10000 frt azaz tizezer forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a bupapest jobbparti üzletvezetőség gyüjtőpénztpránál lefizetendő. Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapirok pedig a budapesti illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett napi árfolyam szerinti, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

A lepecsételt ajánlatok boritékai következő felirással látandók el:

«Ajánlat a m. kir. államvasutak hatvani pályaudvarán létesitendő magas épitményekre»

A helyszinrajz, tervek, költségvetések valamint a szerződési tervezet a budapest jobbparti üzletvezetőség épitési és pályafentartási osztályánál naponta d. e. 8-12 óra között megtekinthetők.

Budapesten, 1895. évi május havában.

Az üzletvezetőség.

Alföld és Délmagyarország legnagyobb sirkő gyári raktára.

Fiók-raktár Makón Eötvös-utcza 333-ik szám alatt.

T. Cz.

Van szerencsém a t. gyászoló közönség. b. tudomására hozni, hogy

a mai kor igényeinek megfelelőleg

Fő-ut 3-ik sz. alatt,

özv. Berger Vilmosné házában egy

sirkő gyári raktárt

rendeztem be,

melyben **siremlékek: fekete és zöld svéd gránit, valódi svéd Labrador, németországi setét Syenit, legfinomabb fehér carara** és **tiroli,** ugymint **szürke szileziai márványokból, 5 frttól 3000 frtig,** mindig készletben tartatnak, **pontos vésést** és **valódi aranyozást pedig 15 évi jótállás** mellett készitek.

Elvállalok minden a **kőtaragó** szakmába vágó munkákat és főtörekvésem oda fog irányulni gyors kiszolgálás és legjutányosabb **gyári árakkal** a t. vevőközönség b. megelégedését kiérdemelni.

Szives látogatásért esedezve,

kiváló tisztelettel

GLÜCK LAJOS,

383 ARAD, Fő-ut 3-ik szám.

Pontos vésés és valódi aranyozásért 15 évi jótálás vállaltatik.

Alföld és Délmagyarország legnagyobb sirkő gyári raktára.

ÉRTESITÉS.

A

„Báró Hirsch Mór“

jótékonysági és önsegélyző egyesület

müködését **Arad sz. kir. város területére** is kiterjeszteni szándékozván, e körülményt oly értesitéssel van szerencsénk Arad t. polgárainak b. tudomására hozni, miszerint egyesületünk képviseletében

Stein Zsigmond úr

a felvételre jelentkező feleknek a megkivántató felvilágositásokra nézve készséggel áll rendelkezésére.

Egyesületünk, méltóan fényes nevéhez, a jótékonyság gyakorlását, a szenvedők istápolását, az özvegyek és árvák gyámolitását ismervén el kizárólagos feladatául, aránylag rendkivül csekély kötelezettségek mellett tagjait oly jogok élvezetében részesiti, melyek szolgáltatására más rokonczélu egyesületek nem képesek.

A **„Báró Hirsch Mór“** jótékonysági és önsegélyző egyesület törzstagjait, valamint ezek családját betegség esetén az egyesület költségén gondos orvosi kezelésben, gyógyszerek dijmentes kiszolgáltatásában és ezenfelül a beteg törzstagot hetipénzsegélyben részesiti, továbbá a törzstag elhalálozása esetén hátramaradt családjának az alapszabályokban foglalt feltételek mellett

az A. osztályban 1200 frt, a B. osztályban 600 frt és a C. osztályban 300 frt segélyösszeget fizet.

Tagul felvétetik minden feddhetlen jellemü egyén — állás-, vallás- és nemre való külömbség nélkül —

az A. osztályba	40	éves korig	havi	. . . .	2	frt	50	kr.
a B.	„	45	„	„	„	1	„ 70	„
a C.	„	50	„	„	„	1	„ 30	„

tagsági járulék mellett. Ezen járuléknak az A) osztályban 3-szorosig, a B) osztályban 6-szorosig és a C) osztályban 12-szeresig terjedhető fokozás mellett az elhalálozási segélyösszeg is ugyanily mértékben fokozódik.

Tagok felvétetnek: STEIN ZSIGMOND úrnál,

Fábián-utcza 11. sz. alatt.

Budapesten, a központi irodában VI., Teréz-körut 3. sz. a. naponta délelőtt 9—12 óráig d. u. 3—6 óráig.

Végül megjegyezzük, hogy aradi fiókunk müködésének, valamint a tagsági jogok és kötelezettségeknek kezdetéről az érdekelt tagok körlevél utján lesznek értesitve.

Budapesten, 1895. márczius havában

„Báró Hirsch Mór“
jótékonysági és önsegélyző-egyesület.

376

„Aradi nyomda részvénytársaság“ könyvnyomdája.